

Τάξη Γ

ΠΑΡΑΓΟΝΤΟΠΟΙΗΣΗ

Είναι η μετατροπή μιας αλγεβρικής παράστασης σε γινόμενο παραγόντων

Τι μας χρειάζεται;

A. Στην λύση εξισώσεων από 2^{ου} βαθμού και πάνω

B. Να βρίσκω Μ.Κ.Δ και Ε.Κ.Π ακέραιων αλγεβρικών παραστάσεων.

Άμεση συνέπεια αυτού είναι να μπορώ να κάνω όλες τις πράξεις στις ρητές παραστάσεις και φυσικά να τις απλοποιώ

Γ. Κάνω εύκολα ορισμένες πράξεις χωρίς υπολογιστή

Ξεκινώντας μετρώ πόσους όρους έχω [οι όροι χωρίζονται με + ή -]

2 ΟΡΟΙ

1. **Κοινός παράγοντας** (σύμφωνα με την επιμεριστική ιδιότητα)

$$9x-18 = 9x-9\cdot 2 = 9(x-2)$$

$$12\alpha\beta^2 - 6\alpha\beta = 6\alpha\beta (2\beta - 1)$$

δεν ξεχνώ ότι αν βγαίνει όλος ο όρος κοινός παράγοντας, στη θέση του μένει μέσα στην παρένθεση το 1

$$(\chi-3)^2 - (\chi-3) = (\chi-3) [(\chi-3)-1] = (\chi-3) (\chi-3-1) = (\chi-3)(\chi-4)$$

Κοινός παράγοντας ολόκληρη παρένθεση

2. Διαφορά τετραγώνων $\alpha^2 - \beta^2 = (\alpha + \beta) (\alpha - \beta)$

$$\chi^2 - 25 = \chi^2 - 5^2 = (\chi + 5) (\chi - 5)$$

$$4\chi^2 - (\chi - 1)^2 = (2\chi)^2 - (\chi-1)^2 = [2\chi+(\chi-1)] [2\chi-(\chi-1)] = (2\chi+\chi-1) (2\chi-\chi+1) = (3\chi-1) (\chi+1)$$

3. Συνδυασμός των 1,2

$$5\alpha^2 - 20\beta^2 = 5 (\alpha^2 - 4\beta^2) = 5 (\alpha + 2\beta) (\alpha - 2\beta)$$

4. Άθροισμα ή διαφορά κύβων $\alpha^3 + \beta^3$ και $\alpha^3 - \beta^3$ (Θα το μάθουμε στην Α Λυκείου)

3 ΟΡΟΙ

1. Κοινός παράγοντας από όλους τους όρους

2. Ανάπτυγμα των ταυτοτήτων $(\alpha + \beta)^2$ ή $(\alpha - \beta)^2$

$$\begin{array}{ccc} \chi^2 + 8\chi + 16 = (\chi + 4)^2 & & \\ \downarrow & & \downarrow \\ (\chi)^2 & & (4)^2 \\ \underbrace{\hspace{2cm}} & & \\ 2 \cdot \chi \cdot 4 & & \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 9\alpha^2 + 25\beta^2 - 30\alpha\beta = (3\alpha - 5\beta)^2 & & \\ \downarrow & & \downarrow \\ (3\alpha)^2 & & (5\beta)^2 \\ \underbrace{\hspace{2cm}} & & \\ 2 \cdot 3\alpha \cdot 5\beta & & \end{array}$$

3. Συνδυασμός των 1,2

$$5\chi^2 - 20\chi\psi + 20\psi^2 = 5(\chi^2 - 4\chi\psi + 4\psi^2) = 5(\chi - 2\psi)^2$$

4. Τριώνυμο της μορφής $\chi^2 + \kappa\chi + \lambda = (\chi + \alpha)(\chi + \beta)$

Ψάχνω 2 αριθμούς α και β με άθροισμα το κ και γινόμενο το λ

$\chi^2 - 5\chi + 6 = (\chi - 3)(\chi - 2)$	Οι αριθμοί που έχουν	άθροισμα	γινόμενο
		-5	6

είναι ο -3 και ο -2

5. Διάσπαση των 3 όρων σε 4 και ομαδοποίηση

$$\chi^2 - 7\chi + 10 = \chi^2 - 5\chi - 2\chi + 10 = \chi(\chi - 5) - 2(\chi - 5) = (\chi - 5)(\chi - 2)$$

4 ΟΡΟΙ

1. Ομαδοποίηση 2-2

θα προσέχω να βγάζουν ίδιο κοινό παράγοντα

$$\chi^3 - 6\chi^2 + 5\chi - 30 = \chi^2(\chi - 6) + 5(\chi - 6) = (\chi - 6)(\chi^2 + 5)$$

2. Ομαδοποίηση 3-1

οι 3 θα πρέπει να είναι ανάπτυγμα $(\alpha \pm \beta)^2$

$$\chi^2 - 10\chi + 25 - \psi^2 = (\chi - 5)^2 - \psi^2 = (\chi - 5 + \psi)(\chi - 5 - \psi)$$

5 ΟΡΟΙ και πάνω

Εφαρμόζω ομαδοποίηση και συνδυασμούς όλων των παραπάνω

2 όροι με 3

$$\chi + \psi - \chi^2 - 2\chi\psi - \psi^2 = (\chi + \psi) - (\chi^2 + 2\chi\psi + \psi^2) = (\chi + \psi) - (\chi + \psi)^2 =$$

$$(\chi + \psi) [1 - (\chi + \psi)] = (\chi + \psi) (1 - \chi - \psi)$$

3 όροι με 3

δου αναπτύγματα $(\alpha \pm \beta)^2$ και μετά διαφορά τετραγώνων

$$\alpha^2 + 6\alpha\beta + 9\beta^2 - \chi^2 + 4\chi - 4 = (\alpha^2 + 6\alpha\beta + 9\beta^2) - (\chi^2 - 4\chi + 4) = (\alpha + 3\beta)^2 - (\chi - 2)^2 =$$

$$[(\alpha + 3\beta) + (\chi - 2)] [(\alpha + 3\beta) - (\chi - 2)] = (\alpha + 3\beta + \chi - 2) (\alpha + 3\beta - \chi + 2)$$

Να θυμάμαι πάντα

1. Τον κοινό παράγοντα
2. Βγάζοντας το (-) έξω από παρένθεση μπορώ να εμφανίζω ταυτότητες ή κοινούς παράγοντες που δεν βλέπω με την πρώτη ματιά
3. Δεν αναπτύσσω τις $(\alpha \pm \beta)^2$, $(\alpha \pm \beta)^3$ παρά μόνο αν δεν μπορώ να κάνω τίποτε άλλο

Δεκέμβριος 2014

Ιωάννα Μανώλη